

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34374
Nom	Bases metodològiques de les cures d'infermeria
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1200 - Grau Infermeria	Facultat d'Infermeria i Podologia	2	Segon quadrimestre
1213 - Grau en Infermeria (Ontinyent)	Facultat d'Infermeria i Podologia	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1200 - Grau Infermeria	14 - Fonaments d'infermeria	Obligatòria
1213 - Grau en Infermeria (Ontinyent)	14 - Fonaments d'infermeria	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
QUERALT BLASCO, ANA	125 - Infermeria

RESUM

Els continguts de l'assignatura permeten a l'alumnat un coneixement de les bases metodològiques de la Infermeria. Aquest coneixement els ajudarà a comprendre i treballar els continguts de les matèries que s'inclouen en els mòduls *Ciències de la Infermeria* i *Pràctiques Tutelades i Treball Final de Grau*, atès que l'objecte d'estudi és la metodologia del treball infermer. És per això que s'ha de considerar la complementarietat que es produïx entre totes i cadascuna de les matèries d'aquests mòduls. Cap assenyalar que aquesta assignatura està relacionada directament amb les *Bases Històriques, Epistemològiques i Ètiques de la Disciplina Infermera*.

Atenent al títol de la matèria el seu contingut permet conèixer i analitzar la metodologia del treball infermer. A grans trets podem dir que en l'assignatura es tractarà:

- Les bases teòriques del procés de cures.
- La descripció de les diferents etapes que constitueixen l'eina del treball infermer.
- Les estructures que permeten una valoració de la salut de les persones, grups i/o comunitats per identificar les respostes que tenen aquests subjectes com a conseqüència de qualsevol circumstància (malaltia; cicle vital; alteracions de l'entorn; canvi social, etc.) que afecta al seu benestar.
- Les taxonomies infermeres i la seva aplicació.

Mitjançant l'anàlisi d'aquests coneixements l'alumnat obtindrà informació sobre l'eina de treball infermer i s'iniciarà en l'ús d'aquest instrument.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

La ubicació de l'assignatura en el segon any respon, entre d'altres, a la conveniència de que l'alumnat tinga els coneixements de les matèries que formen part del mòdul de Formació Bàsica i de l'assignatura Organització de l'Estudi. Eines i tècniques d'Informació i Documentació.

A més a més, aquesta assignatura necessita dels coneixements que s'imparteixen en les assignatures contingudes al mòdul de Ciències de la Infermeria.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1200 - Grau Infermeria

- Comprendre les persones, considerant-les des d'una perspectiva holística com a éssers autònoms i independents, actuant sense prejudicis, assegurant el respecte a les seues opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat, per mitjà de la confidencialitat i el secret professional.
- Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la forma en què viuen el procés de salut-malaltia i mort.
- Conèixer i aplicar el codi ètic i deontològic de la infermeria espanyola, i comprendre les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.
- Conèixer i aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la infermeria, per a la promoció i protecció de la salut, la prevenció de la malaltia i l'atenció integral de les persones, amb la finalitat de millorar la qualitat de vida de la població.

- Reconèixer els elements essencials de la pràctica professional en els àmbits de la persona, la família i la comunitat.
- Basar les intervencions de la infermeria en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Promoure i respectar el dret de participació, informació i autonomia en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la forma en què viuen el seu procés de salut-malaltia i mort.
- Protegir la salut i el benestar de les persones, família i grups atesos, i garantir una atenció integral.
- Establir una comunicació veraç, eficaç i respectuosa amb pacients, família, grups socials, altres professionals i mitjans de comunicació, tant de forma oral com escrita, i fomentar l'educació per a la salut.
- Conèixer i aplicar tècniques i instruments de comunicació des d'una perspectiva no sexista, tant en la relació interpersonal com en les dinàmiques de grup.
- Conèixer i utilitzar els diferents sistemes d'informació sanitària.
- Identificar els determinants de la salut, tant biològics com demogràfics, ambientals, socials, econòmics, culturals, psicològics i de gènere, analitzar la seua influència en les condicions de vida i treball de la població i la seua repercussió en el procés de salut-malaltia.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica, biomèdica i sanitària, per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i epidemiològica.
- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives, de promoció de la salut i d'investigació.
- Tenir en l'activitat professional un punt de vista crític, creatiu, constructiu i orientat a la investigació en salut.
- Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut.
- Identificar, integrar i relacionar el concepte de salut i les cures, des d'una perspectiva històrica, per comprendre l'evolució de la cura d'infermeria.
- Comprendre des d'una perspectiva ontològica i epistemològica l'evolució dels conceptes centrals que configuren la disciplina infermera, així com els models teòrics més rellevants, aplicant la metodologia científica en el procés de cuidar i desenvolupant els plans de cures corresponents.
- Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.
- Conèixer i aplicar els principis que sustenten les cures integrals d'infermeria.
- Treball fi de grau. Matèria transversal el treball de la qual es realitzarà associat a diferents matèries.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

1. Descriure els fonaments teòrics de la metodologia infermera.

2. Identificar i explicar cadascuna de les etapes del procés infermer.
3. Descriure el procés de cures com el producte resultant entre la forma de pensar i la forma de fer en infermeria.
4. Analitzar críticament l'aplicació de la metodologia científica al procés de cures.
5. Aplicar la metodologia infermera en l'atenció a les persones, famílies i grups, amb l'objectiu de protegir la salut i procurar el benestar.
6. Analitzar críticament les taxonomies que constitueixen el llenguatge propi de la disciplina infermera.
7. Analitzar críticament els documents de recollida de dades.
8. Dissenyar guies de valoració que reflecteixin la consideració de l'ésser humà com un ésser holístic.
9. Aplicar amb habilitat les diferents tècniques de recollida de dades.
10. Analitzar les dades obtingudes en la valoració.
11. Identificar les respostes de la persona, la família o la comunitat en relació a la seva salut.
12. Demostrar conèixer el diagnòstic d'infermeria, la seua tipologia i els criteris taxonòmics NANDA.
13. Utilitzar correctament el llenguatge de la Taxonomia NANDA Internacional.
14. Definir i identificar tots els elements que constitueixen la planificació de les cures.
15. Dissenyar plans de cures que reflecteixin la consideració de l'ésser humà com un ésser holístic i autònom i estiguen basats en l'evidència científica.
16. Utilitzar correctament el llenguatge de les Taxonomies NOC i NIC.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El procés de cuidar i el seu instrument metodològic

Tema I. 1. El procés de cuidar: definició i anàlisi

Tema I. 2. Metodologia del procés de cures: definició. Relació amb la metodologia científica. L'aplicació de la metodologia en el procés de cures com element clau per a la qualitat de les cures i el desenvolupament disciplinar.

2. Judici diagnòstic: valoració i diagnòstic

Tema II-3: Etapa de Valoració. Definició. Característiques. Variables que influeixen sobre la recollida de dades. Estructures de valoració. Mètodes de recollida de dades. Anàlisi i síntesi de les dades.

Tema II-4: Etapa de Diagnòstic. Definició. Característiques. Procés diagnòstic.

Tema II-5: Descripció i anàlisi crítica de la Taxonomia Diagnòstica NANDA Internacional.

3. Judici i acció terapèutica: planificació, execució i avaluació

Tema III-6: Etapa de planificació. Els objectius en el procés de cures. Definició. Funció. Tipus. Formulació. Les activitats en el procés de cures. Definició. Característiques.

Tema III-7: Descripció i anàlisi crítica de les Taxonomies NOC i NIC.

Tema III-8: Etapa d'execució. Definició. Característiques.

Tema III-9: Etapa d'avaluació. Procés d'avaluació. L'avaluació com a condició indispensable per a garantir la qualitat de les cures.

4. Contingut pràctic d'aula

En les sessions P i U s'aplicaran els coneixements adquirits en les sessions teòriques, tractant de forma global el procés de tenir cura i l'aplicació de les taxonomies infermeres.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	53,50	100
Pràctiques en aula	12,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Estudi i treball autònom	8,00	0
Lectures de material complementari	2,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	2,00	0
Preparació de classes de teoria	2,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	4,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia utilitzada està basada, principalment, en l'aprenentatge cooperatiu i l'estudi de casos. Cal destacar els següents aspectes.

- Tutoria guiada: es realitzaran tutories guiades per tal d'adquirir habilitat en el maneig del procés infermer i de les taxonomies infermeres.
- Relació entre la teoria i la pràctica: les sessions pràctiques estan fonamentades en els coneixements treballats en les sessions teòriques. Com ja hem assenyalat aquestes pràctiques permetran a l'alumnat adquirir habilitat en el maneig del procés infermer i les taxonomies infermeres. Es treballaran continguts transversals amb les assignatures del mateix semestre de la titulació de grau.
- Utilització de l'aula virtual: constituirà la principal eina de comunicació entre professorat-alumnat. Els principals materials que serviran per l'aprenentatge quedaran a disposició de l'alumnat en aula virtual.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i s'efectuarà a través de:

1. Activitats individuals i/o grupals realitzades en el desenvolupament de l'assignatura, com per exemple proves escrites, casos pràctics, exposicions, activitats d'avaluació per pars, activitats d'autoavaluació, entrevistes amb el professorat, etc. El professorat de cada grup concretarà en les primeres sessions les activitats que haurà de realitzar l'alumnat i el pes de cadascuna d'elles. (80%)
2. Assistència i participació en les activitats programades. (10%)
3. Cas pràctic que l'alumnat haurà de realitzar, si és possible, vinculat a l'assignatura *Introducció a la pràctica d'infermeria*. En cas de no estar matriculat a l'assignatura es seguiran les indicacions del professorat per realitzar l'esmentat cas pràctic. (10%)

Per poder superar l'assignatura l'estudiant haurà d'aconseguir una puntuació igual o superior a 5 punts sobre 10, tant globalment com en cadascuna de les activitats avaluables.

Procediments alternatius, si és el cas, per a superar l'assignatura: en el cas que alguna alumna o alumne, per circumstàncies imprevistes, no puga assistir amb regularitat a les sessions de treball del grup, podrà examinar-se dels continguts de l'assignatura mitjançant la realització d'una prova escrita sobre els continguts treballats a l'assignatura, en la que s'inclourà la realització d'un cas pràctic.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- 1. Benavent Garcés, MA; Ferrer Ferrandis, E; Francisco del Rey, C. (2010). Fundamentos de Enfermería. Madrid: DAE. 2a ed.
2. NNN Consult. (2022). Herramienta online para la consulta y diseño de planes de cuidado con NANDA, NOC, NIC [Internet].
3. Butcher, Howard K; Bulechek, Gloria M; Dochterman, Joanne M; Wagner, Cheryl M. (2018). Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC). Madrid: Elsevier. 7a ed.
4. Herdman TH; Kamitsuru S; Lopes CT (Ed.) (2021) Diagnósticos Enfermeros. Definiciones y

Clasificación 2021-2023. Barcelona: Elsevier, 12ª ed.

5. Moorhead, S; Johnson, M; Maas, ML; Swanson, E. (2018). Clasificación de Resultados de Enfermería (NOC). Madrid: Elsevier. 6a ed.

Complementàries

- 1. Alfaro-Lefevre, R. (2009). Pensamiento crítico y juicio clínico en enfermería. Madrid: Elsevier. 4a ed.
2. Berman, A; Snyder, SJ; Kozier, B; Erb, G. (2008). Fundamentos de Enfermería. Concepto, proceso y prácticas (Vol I). Madrid: Pearson Prentice Hall.
3. Fernández, C; Garrido, M; Santo Tomás Pérez, M; Serrano MD. (2004). Máster en enfermería. Enfermería fundamental. Madrid: Masson.
4. Gordon, M. (2007). Manual de Diagnóstico de Enfermería. Madrid: McGraw-Hill Interamericana. 11a ed.
5. Hernández-Conesa, JM; Moral de Calatrava, P; Esteban-Albert, M. (2003). Fundamentos de la Enfermería: Teoría y Método. Madrid: McGraw-Hill Interamericana. 2a ed.
6. Johnson, M. (2012). Vínculos de NOC y NIC a NANDA-I y diagnósticos médicos: soporte para el razonamiento crítico y la calidad de los cuidados. Madrid: Elsevier. 3a ed.
7. Johnson, M; Moorhead, S; Bulechek, GM; McCloskey Dochterman, J; Maas, ML; Swanson, E; Butcher, HK. (2006). Interrelaciones NANDA, NOC y NIC. Diagnósticos enfermeros, resultados e intervenciones. Madrid: Elsevier. 2a ed.
8. Lefebvre, M; Dupuis, A. (1995). Juicio Clínico en Cuidados de Enfermería. Barcelona: Masson.
9. Luis, MT. (2008). Los diagnósticos enfermeros: revisión crítica y guía práctica. España: Elsevier. 9a ed.
10. <http://www.taxonomiaenfermera.com>
11. Ros, RR; Andrados, CO; Puig, ML. (2012). Lenguaje NIC para el aprendizaje teórico-práctico en enfermería. España: Elsevier.